

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.002.07.2020

Wojciech Czeronko
Prezes Zarządu Fundacji
im. św. Cyryla i Metodego
ul. Zamoyskiego 49 lok. 13
03-801 Warszawa

Adres Biura Fundacji:
ul. Lubartowska 75a
20-123 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/006 – Współpraca organów administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja im. św. Cyryla i Metodego, ul. Zamoyskiego 49 lok. 13, 03-801 Warszawa ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Czeronko, Prezes Zarządu Fundacji im. św. Cyryla i Metodego od 21 czerwca 2011 r. (dalej Prezes Zarządu Fundacji). (akta kontroli str. 2)
Zakres przedmiotowy kontroli	Współpraca z administracją rządową w zakresie realizacji zadań ze środków publicznych, w tym realizacja zadania publicznego pt. „Ojcowskie Kluby – generatory zmiany społecznej”.
Okres objęty kontrolą	Od 2017 r. do zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 30 listopada 2020 r. oraz dla zdarzeń wcześniejszych o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² (dalej ustawa o NIK)
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	Tadeusz Wrona, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/63/2020 z dnia 29 lipca 2020 r. (akta kontroli str. 1)

Użyte w wystąpieniu pokontrolnym skróty oznaczają:

- NIK – Najwyższa Izba Kontroli,
- NIW lub Zleceniodawca – Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
- Fundacja lub Zleceniobiorca – Fundacja im. św. Cyryla i Metodego,
- FIO – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich,
- Regulamin FIO – Regulamin Konkursu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich edycja 2019,
- Projekt lub zadanie publiczne – zadanie publiczne pt. „Ojcowskie Kluby – generatory zmiany społecznej”,
- Oferta – *Oferta organizacji pozarządowej/podmiotu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³ realizacji zadania publicznego składana w 2018/2019 roku na podstawie Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – Konkurs FIO 2019,*
- Umowa – *Umowa nr 99/II/2019 o realizację zadania publicznego zleconego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020,*
- Sprawozdanie – *Sprawozdanie częściowe z wykonania zadania publicznego pt. „Ojcowskie Kluby – generatory zmiany społecznej, o którym mowa w art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (...), określonego w umowie nr 99/II/2019, pomiędzy Narodowym Instytutem Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego a Fundacją im. św. Cyryla i Metodego,*
- ustawa o rachunkowości – ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴.
- udpp – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

¹ Biuro Fundacji: 20-123 Lublin, ul. Lubartowska 75a

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Fundacja zrealizowała w latach 2019-2020 zadanie publiczne pt. „Ojcowskie Kluby – generatory zmiany społecznej”, zgodnie z zakresem rzeczowym i finansowym określonym w dwuletniej umowie zawartej z Narodowym Instytutem Wolności.

Kontrola 100 % wydatków poniesionych w 2019 r. oraz do 31 lipca 2020 r. wykazała, że zostały one przeznaczone na zadania związane z realizowanym projektem oraz wydatkowane terminowo. Fundacja wywiązała się z obowiązku prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej projektu oraz z obowiązków sprawozdawczych. Zadania wykazane w sprawozdaniu za 2019 r. zostały zrealizowane.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie nieprzestrzegania przepisów ustawy o rachunkowości i udpp oraz niektórych warunków umowy o realizację skontrolowanego zadania i polegały m.in. na:

- niezwyfikowaniu z treścią oferty kwot wskazanych w treści umowy dotyczących udziału własnego, całkowitego kosztu realizacji zadania publicznego oraz procentowego udziału dotacji w kosztach całkowitych, w wyniku czego nie było zgodności między treścią § 3 ust. 6 pkt 1 umowy i pkt IV. 8. oferty oraz między § 3 ust. 1 i 6 a § 5 ust. 1 umowy,
- wyodrębnieniu w ewidencji księgowej środków na realizację zadania publicznego w sposób uniemożliwiający określenie przychodów, kosztów i wyników w ramach nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego, co było niezgodne z art. 16 ust. 5 w zw. z art. 10 ust. 1 udpp,
- stosowaniu w księgach rachunkowych zapisów nie zawierających daty operacji gospodarczej oraz daty zapisu, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 ustawy o rachunkowości;
- opisywaniu dokumentów księgowych niezgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości;
- dokonywaniu korekt dokumentów księgowych niezgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja zadania publicznego „Ojcowskie Kluby – generatory zmiany społecznej”.

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą Fundacja⁶ prowadziła nieodpłatną oraz odpłatną działalność statutową pożytku publicznego w obszarach działalności pożytku publicznego, o których mowa w art. 4 udpp. Realizując projekt prowadzono działania w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 pkt 31 udpp, tj. w zakresie działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.

(akta kontroli str. 4-31, 95-101, 420-426, 472-507)

Fundacja⁷ realizowała zadanie publiczne pt. „Ojcowskie Kluby – generatory zmiany społecznej”, na podstawie dwuletniej umowy dotacji nr 99/II/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. zawartej z NIW, w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. oraz od 1 stycznia

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Fundacja posiada osobowość prawną i działa zgodnie z ustawą z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 1491, ze zm.). Została zarejestrowana w KRS 28 czerwca 2004 r. (pod nr 0000208956) jako podmiot posiadający status organizacji pożytku publicznego, nad którym nadzór sprawuje minister właściwy do spraw edukacji.

⁷ Według informacji zawartych w KRS oraz Statucie, celem Fundacji jest m. in. prowadzenie wobec ogółu społeczeństwa działalności informacyjnej, edukacyjnej, wychowawczej wśród wszystkich grup społecznych na rzecz etnicznego i ekumenicznego pojednania, tolerancji oraz przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, wyznanie, narodowość oraz przekonania, jak również promocja i wsparcie rozwoju rodziny.

2020 r. do 30 listopada 2020 r. Całkowity koszt ww. zadania stanowił sumę kwot dotacji w wysokości 299 140,00 zł (149 910,00 zł w 2019 r. i 149 230,00 zł w 2020 r.), środków finansowych własnych 44 950,00 zł (3 500,00 zł w 2019 r. i 41 450,00 zł w 2020 r.) i wynosił łącznie 344 090,00 zł (153 410,00 zł w 2019 r. i 190 680,00 zł w 2020 r.). W umowie nie przewidywano wkładu osobowego i rzeczowego beneficjenta.

(akta kontroli str. 10-13, 68-141)

Zgodnie z treścią umowy dotacja stanowiła 86,94% całkowitego kosztu zadania, natomiast Zleceniobiorca w § 5 ust. 1 umowy, został zobowiązany do zachowania nie wyższego niż 80,28%, *procentowego udziału dotacji w całkowitym koszcie zadania publicznego*. Ustalono, że wysokość podanego w umowie wkładu własnego w 2019 r. – 3 500,00 zł (§ 3 ust. 6 pkt 1 umowy) była niezgodna z kwotą w ofercie (zawartą w pkt IV. 8. *Kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego*) stanowiącej załącznik do umowy, której wysokość określono w kwocie 32 050,00 zł, a łączny wkład własny w ramach zadania publicznego określono w kwocie 73 500,00 zł. W konsekwencji, zgodnie z ofertą, całkowity koszt zadania publicznego wynosił 372 640,00 zł i był wyższy od kwoty określonej w treści umowy o kwotę 28 550,00 zł, a udział dotacji w całkowitym koszcie zadania publicznego w latach 2019-2020 określono na 80,28%. Beneficjent nie zweryfikował wskazanych wyżej rozbieżności zapisów umowy z ofertą. (Szerzej w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 104-159, 398, 407, 419, 476, 485-486, 538, 1122-1124)

Głównym celem realizacji projektu – zgodnie z ofertą, stanowiącą załącznik do umowy – było utworzenie sieci 80 aktywnych ojcowskich klubów. Wyznaczono cztery cele szczegółowe zadania publicznego, tj.:

- wzmocnienie o co najmniej 75% kompetencji rodzicielskich (w obszarze komunikacji, wychowania, edukacji obywatelskiej) u 240 uczestników w 20 miejscowościach w okresie 20 miesięcy;
- nabycie i/lub podwyższenie kompetencji liderów osób prowadzących Ojcowskie Kluby w całej Polsce poprzez przeszkolenie 80 liderów lokalnych w okresie 20 miesięcy;
- wzmocnienie kompetencji rodzicielskich i zwiększenie dostępu do treści o tematyce rodzicielskiej, ojcowskiej, obywatelskiej i edukacyjnej;
- utworzenie co najmniej 20 nowych Ojcowskich Klubów w okresie 20 miesięcy w 20 miastach na terenie całej Polski oraz wsparcie 60 już działających Klubów;

(akta kontroli str. 68-141)

2. Zgodnie z umową, środki finansowe udzielonej dotacji zostały przekazane na rachunek bankowy Fundacji⁸: 8 lipca 2019 r. (149 910,00 zł) i 26 marca 2020 r. (149 230,00 zł). Na tym rachunku bankowym dokonywano wszystkich operacji finansowych związanych z realizacją kontrolowanego projektu. Rachunek był nieoprocentowany i utrzymany do czasu zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 25 listopada 2020 r.

(akta kontroli str. 66-67, 104-114, 212-213)

3. Dotacja została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem tzn. na realizację powierzonego zadania publicznego.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2019 r. wyniósł ogółem 181 960,00 zł, z czego 149 910,00 zł stanowiły środki pochodzące z dotacji i 32 050,00 zł ze środków własnych. Zachowany został, wynikający z oferty dla 2019 r., procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego 82,39% oraz procentowy udział wkładu własnego do wysokości całkowitej kwoty dotacji, tj. 21,38%. Zgodnie z § 2 ust. 2 w związku z § 11 ust. 1 umowy wydatki z dotacji były ponoszone w okresie realizacji projektu, tj. od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.⁹ oraz w 2020 r.

W 2020 r., w okresie od 1 stycznia do 31 lipca wydatkowano ogółem 62 253,47 zł, w tym 60 153,47 zł ze środków pochodzących z dotacji i 2 100,00 zł ze środków własnych. W 2020 r. (do 30 listopada), udział dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego ma wynosić

⁸ Umowa rachunku bieżącego została zawarta 25 maja 2016 r.

⁹ Pierwszy wydatek poniesiono 1 kwietnia 2019 r., a ostatni 31 grudnia 2019 r.

78,26% oraz procentowy udział wkładu własnego do wysokości całkowitej kwoty dotacji 27,78%. Skontrolowane wydatki były przeznaczone na sfinansowanie zadań związanych z realizowanym zadaniem publicznym, tj. zgodnie z postanowieniami umowy dotacji.

(akta kontroli str. 104-159, 214-258, 539-551)

4. Wydatki w poszczególnych kategoriach kosztów w 2019 r. wyniosły:

- koszty merytoryczne zadania (kategoria I)¹⁰ – 145 960,00 zł (w tym z dotacji 117 410,00 zł, 28 550,00 zł ze środków własnych). W ramach tych kosztów, zgodnie z § 6 ust. 3 umowy, na rozwój instytucjonalny własnej organizacji (kategoria I.B) przeznaczono 8 771,42 zł, tj. 5,85% kwoty faktycznie wydatkowanej dotacji (kwota ta nie mogła przekroczyć 20%);
- koszty obsługi zadania (kategoria II)¹¹ – 36 000,00 zł (w tym 32 500,00 zł z dotacji i 3 500,00 zł ze środków własnych). Zgodnie z § 6 ust. 2 umowy, suma wydatków z dotacji w tej kategorii wyniosła 21,68% kwoty faktycznie wydatkowanej dotacji (kwota ta nie mogła przekroczyć 25%).

Wydatki na realizację zadania, ponoszone były w terminach określonych w harmonogramie IV.7 oferty stanowiącej załącznik do umowy dotacji.

(akta kontroli str. 104-159, 214-258, 539-551)

5. W związku z pandemią koronawirusa i ograniczeniami w organizowaniu wydarzeń, Fundacja zwróciła się¹² do NIW o modyfikację, polegającą na zmianie części stacjonarnych działań realizowanych w 2020 r. na zdalne, zmianie docelowej liczby uczestników oraz uwzględnienia prac związanych z opracowaniem działań online (warsztaty dla ojców oraz scenariusze spotkań w Ojcowskich Klubach). NIW wyraził zgodę na zmianę kosztorysu realizacji zadania na rok 2020 oraz zmianę opisu zakładanych rezultatów. Zmian dokonano aneksem nr 1 do umowy nr 99/II/2019 z 25 maja 2020 r.

Zmiany merytoryczne dotyczyły m.in.: [1] zmniejszenia odbiorców bezpośrednich projektu, w tym: ojców i mam uczestniczących w warsztatach z 240 do 200 (z możliwością organizacji online), zmniejszenie liczby przeszkolonych liderów z 80 do 70 osób, zmniejszenie liczby klubów funkcjonujących na zakończenie realizacji projektu z 80 do 70, w tym zmniejszenie ogólnej liczby osób uczestniczących w spotkaniach z 1200 do 700, zmniejszenie liczby organizacji objętych zadaniem z 80 do 70 i zmniejszenie planowanej liczby osób objętych zadaniem z 2000 do 1500; [2] skorygowania celów i sposobów ich realizacji, w tym cel wzmocnienie o co najmniej 75% kompetencji rodzicielskich nastąpi u 200 zamiast 240 uczestników w okresie 20 miesięcy (wykreślono, że nastąpi to w 20 miejscowościach), sposób realizacji celu ma polegać na przeprowadzeniu 17 warsztatów dla mamy i taty dla 200 uczestników (z możliwością online), zamiast 20 warsztatów dla 240 uczestników; w ramach celu polegającego na utworzeniu nowych ojcowskich klubów, ma ich zostać utworzonych co najmniej 10, zamiast, co najmniej 20, co wiąże się ze zmniejszeniem liczby warsztatów z 20 do 17; w zakresie wsparcia lokalnych inicjatyw Ojcowskich Klubów do przeprowadzenia do listopada 2020 r. 20 inicjatyw lokalnych (np. festiwale, festyny, konkursy, koncerty, warsztaty, biegi na orientację itp.) dodano wyposażenie klubów w materiały (np. książki, inspirujące gadżety, kalendarze, itp.) dla ich członków.

Przesunięcia pomiędzy poszczególnymi rodzajami kosztów dokonano nie zmieniając wielkości przyznanej dotacji oraz wkładu własnego.

¹⁰ Na koszty merytoryczne zadania składały się w szczególności: opracowanie merytoryczne i techniczne materiałów dla uczestników warsztatów oraz ich produkcja, opracowanie merytoryczne i techniczne materiałów dla uczestników klubów, zorganizowanie warsztatów i wynagrodzenie trenerów prowadzących warsztaty, opracowanie merytoryczne treści podręcznika lidera i materiałów dla uczestników szkolenia liderów oraz wynagrodzenie trenerów prowadzących stacjonarne szkolenie liderów, opracowanie materiałów dla uczestników ogólnopolskiego Forum Ojców 2019, wynagrodzenie prelegentów–ekspertów prowadzących Forum Ojców 2019, koszty organizacji Forum w tym: wynajem miejsca, catering, rejestracja audio-video, a także zlecenie autorskich treści na potrzeby serwisu www i szkoleń liderów oraz pomoc prawna przy realizacji projektu.

¹¹ Na koszty obsługi zadania składały się: wynagrodzenie koordynatora projektu, księgowej oraz koszt wynajmu biura.

¹² E-mail z 29 kwietnia 2020 r.

Zmiany kosztorysu polegały na: zmniejszeniu kwoty na wynagrodzenie trenerów prowadzących warsztaty z 15 000,00 zł do 10 500,00 zł, zmniejszeniu kwoty mini cateringu w trakcie warsztatów z 3 250,00 zł do 570,00 zł, zmniejszeniu kosztów projektu, opracowania, druku plakatów i ulotek oraz wysyłki z 2 400,00 zł do 400,00 zł, zmniejszeniu kosztów zakwaterowania, wynajmu sal i wyżywienia w trakcie szkolenia liderów z 11 440,00 zł do 3 980,00 zł, rezygnacji z cateringu w trakcie Forum 2020 w kwocie 20 860,00 zł.

Zaoszczędzone środki w kwocie 37 500,00 zł przeznaczone na nowe zadania wprowadzone do kosztorysu projektu, tj.: wysyłkę materiałów dla uczestników warsztatów online (1 200,00 zł), opracowanie scenariusza szkolenia/warsztatu online i scenariuszy spotkań klubów, przygotowanie materiałów metodycznych i regulujących standardy i rozwój struktury klubów (12 000,00 zł), obsługę techniczną warsztatów online (4 000,00 zł), zapewnienie streamingu online w trakcie Forum (6 900,00 zł), opracowanie i druk publikacji dla ojców oraz ich dystrybucji do klubów (9 000,00 zł) oraz zakup dwóch laptopów na potrzeby realizacji projektu (4 400,00 zł).

Przesunięć środków, pomiędzy pozycjami określonymi w kosztorysie dokonywano zgodnie z § 6 ust. 1 umowy¹³.

(akta kontroli str. 114, 160-199)

6. W Fundacji obowiązywała polityka rachunkowości przyjęta w 2017 r. uchwałą Zarządu¹⁴. Fundacja prowadziła wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową, lecz nie w pełni wyodrębnioną ewidencję księgową zadania objętego kontrolą. Dla przyznanej dotacji, w zakładowym planie kont, wyodrębniono konta księgowe do ewidencji przychodów z tytułu dotacji (konto 703-01 FIO) oraz rozliczenia dotacji (konto 704-01 FIO).

Prowadzona ewidencja księgowa zadania uniemożliwiała określenie przychodów, kosztów i wyników w ramach nieodpłatnej działalności pożytku publicznego i odpłatnej działalności pożytku publicznego (w realizowanym zadaniu publicznym, zgodnie z treścią oferty, pobierano od uczestników opłaty w ramach odpłatnej działalności pożytku publicznego Fundacji) oraz pełnego wyodrębnienia ewidencji księgowej projektu, co było niezgodne z art. 16 ust. 5 i art. 10 ust. 1 udpp.

Ponadto w polityce rachunkowości nie wyodrębniono nieodpłatnej działalności pożytku publicznego i odpłatnej działalności pożytku publicznego. (Szerzej w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 32-65, 104-159, 214-258, 398-400, 435-439, 446-453, 473, 479, 510-527, 1099-1121)

Zapisy w księgach rachunkowych zawierały datę wystawienia dokumentu księgowego zamiast daty dokonania operacji gospodarczej, nie zawierały też daty zapisu, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 ustawy o rachunkowości. (Szerzej w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 214-258, 400, 439, 1099, 1104-1105)

Wysokość wynagrodzeń realizatorów zadania na poszczególnych stanowiskach oraz za poszczególne usługi szacowana była na etapie przygotowania oferty realizacji zadania publicznego i była zgodna z zatwierdzonym kosztorysem. Zakupy realizowane przez Fundację poprzedzane były rozpoznaniem rynku. Podstawą wyboru procedury związanej z dokonywaniem zakupów była obowiązująca w Fundacji *Instrukcja dokonywania zamówień oraz realizacji wydatków w ramach umów/zadań/projektów realizowanych przez Fundację im. św. Cyryla i Metodego*¹⁵.

(akta kontroli str. 405, 443-444, 475, 485, 530-533)

¹³ Nie zwiększono kosztu obsługi zadania w stosunku do kosztu przedstawionego w ofercie.

¹⁴ Przyjęta uchwałą Zarządu Fundacji im. św. Cyryla i Metodego nr 1/2017 r. z dnia 26 czerwca 2017 r.; plany kont zmieniano na 2019 r. i na 2020 r.

¹⁵ Przyjęta uchwałą Zarządu Fundacji nr 1/2018 z 25 kwietnia 2018 r.

7. W związku z realizacją zadania publicznego, zakładane rezultaty¹⁶ zostały osiągnięte w sposób następujący:

- projektem objęto 46 organizacji – Klubów Ojcowskich (36 w 2019 r. i 10 w 2020 r.);
- zorganizowano 12 warsztatów¹⁷ pt. 7 sekretów efektywnego ojcostwa, w których wzięło udział 190 osób (10 warsztatów w 2019 r. z udziałem 165 osób i dwa warsztaty¹⁸ w 2020 r. z udziałem 25 uczestników);
- przeprowadzono cztery szkolenia dla liderów ojcowskich klubów, w których udział wzięło 56 osób (dwa w 2019 r.¹⁹, z udziałem 29 osób i dwa w 2020 r. z udziałem 27 osób²⁰);
- zorganizowano w 2019 r. Międzynarodowe Forum Tato.Net w Łochowie, w którym wzięło udział 606 osób;
- utworzono 10 nowych Ojcowskich Klubów;
- wsparto 10 lokalnych inicjatyw organizowanych przez Ojcowskie Kluby (siedem w 2019 r. i trzy w 2020 r.);
- opracowano materiały szkoleniowe dla liderów w formie nagrań webinarowych – 13 filmów opublikowanych w strefie liderów na stronie www.tato.net (sześć w 2019 r. i siedem w 2020 r.);
- opracowano i opublikowano w czytelni tato na stronie www.tato.net 38 artykułów (18 w 2019 r. i 20 w 2020 r.);
- opracowano i umieszczono na profilu youtube Tato.Net 32 filmy (22 w 2019 r. i 10 w 2020 r.);
- na rzecz rozwoju organizacji zakupiono m.in.: kamerę internetową, zestaw do nagrywania dźwięku, aparat fotograficzny, statyw i drukarkę.

Ustaień rezultatów dokonano na podstawie badań list obecności uczestników warsztatów oraz szkoleń dla liderów, materiałów szkoleniowych w formie nagrań webinarowych, artykułów opublikowanych na stronie www.tato.net i filmów na profilu youtube Tato.Net, jak również na podstawie danych ze sprawozdania częściowego i wyjaśnień.

Zadania wykazane w sprawozdaniu za 2019 r. zostały zrealizowane, natomiast z uwagi na termin zakończenia projektu (30 listopada 2020 r.) beneficjent nie ocenił osiągnięcia rezultatów projektu.

(akta kontroli str. 142-159, 200-211, 269-397, 454-471, 476, 478-477, 486-488, 1099-1121)

8. Fundacja sporządziła i złożyła do NIW sprawozdanie częściowe z wykonania zadania publicznego 31 stycznia 2019 r., tj. dzień po terminie wynikającym z § 10 ust. 3 umowy.

(akta kontroli str. 104-159, 398, 406-407, 418, 445, 472-473, 478-479, 508-509)

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że z § 10 ust. 2 umowy wynika, że Zleceniodawca może wezwać Zleceniobiorcę do złożenia sprawozdania częściowego z wykonywania zadania publicznego, a Zleceniobiorca zobowiązuje się do dostarczenia sprawozdania w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania. *Zleceniodawca wezwał Fundację do złożenia sprawozdania częściowego w dniu 2.01.2020, zatem 30-dniowy termin przedłożenia sprawozdania został dotrzymany. Co prawda w treści e-maila pracownik NIW napisał, iż termin złożenia sprawozdania to 30.01.2020 r., jednakże obowiązującym dokumentem jest umowa. Sprawozdanie w wersji papierowej zostało wysłane do NIW dnia 31.01.2020 r. o godz. 17.08. Członkowie Zarządu Fundacji poinformowali ponadto, że beneficjent składając sprawozdanie działał w przekonaniu, że składa je w terminie.*

(akta kontroli str. 406-407, 478-479)

W tytule sprawozdania częściowego podano, że dotyczy ono okresu realizacji od 2020-01-01 do 2020-11-30, zamiast od 2019-04-01 do 2019-12-31.

¹⁶ Stan na 1 listopada 2020 r.

¹⁷ W Zamościu, Gródku nad Dunajcem, Bolesławcu, Józefosławiu, Kielcach, Rzeszowie, Mielcu, Warszawie, Lublinie i Koszalinie.

¹⁸ Stacjonarne w Olsztynie i drugie online.

¹⁹ W Nasutowie i Białobrzegach.

²⁰ W Toruniu i Czernej.

Prezes Zarządu Fundacji poinformował, że *podany zakres dat jest błędem po stronie generatora sprawozdań w NIW. Potwierdziła to rozmowa z pracownikiem NIW, który stwierdził, iż taki zapis ("2020-01-01 do 2020-11-30") pojawił się we wszystkich sprawozdaniach w projektach NIW w roku 2019.*

Potwierdził to również e-mail NIW do Prezesa Fundacji z 15 września 2020 r., z którego wynika, że beneficjent nie miał możliwości edycji części nagłówkowej i wprowadzenia daty realizacji projektu, gdyż wskazana część dokumentu jest zablokowana.

Sprawozdanie za 2019 r. po uzupełnieniu, tj. po przesłaniu linków do nagrań webinarowych opracowanych w trakcie realizacji zadania, zostało zatwierdzone przez NIW 13 marca 2020 r.
(akta kontroli str. 142-159, 200-211, 398, 406-407, 417-418, 445, 472-473, 478-479, 508-509)

Badaniem objęto wszystkie (110) dokumenty księgowe z 2019 r. wykazane w 113²¹ pozycjach w części II, w pkt 5 *Zestawienia faktur (rachunków) związanych z realizacją zadania publicznego* sprawozdania częściowego za 2019 r. na łączną kwotę 261 000,64 zł i ustalono, że zapisy w 20 pozycjach sprawozdania (obejmujących 19 dokumentów księgowych, tj. 16,8%) były niezgodne ze źródłowymi dokumentami księgowymi. Stwierdzone niezgodności dotyczyły:

- niewłaściwego numeru dokumentu księgowego w dwóch pozycjach²²,
- niewłaściwej wartości całkowitej dokumentu księgowego w czterech pozycjach²³,
- niewłaściwej daty zapłaty lub daty wystawienia dokumentu księgowego w 14 pozycjach²⁴.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że *dane (...) niezgodne ze stanem faktycznym, zostały podane w wyniku omyłek pisarskich.*

(akta kontroli str. 142-159, 214-241, 539-936)

W sprawozdaniu w pkt 5 *Zestawienie faktur (rachunków) związanych z realizacją projektu*, w kolumnie *Wartość całkowita dokumentu księgowego*, podano kwotę ogółem 340 903,86 zł, niezgodną ze stanem faktycznym (tj. 261 000,64 zł), z uwagi na: podwójne wliczenie wartości całkowitej dokumentu (Faktura VAT FPL/9788/2019) w kwocie 80 833,22 zł ujętego w poz. I.61 i I.62, podwójne wliczenie wartości dokumentu (Faktura 01/08/2019) w kwocie 3 370,00 zł ujętego w poz. I.6 i I.72, ujęcia w poz. I.60 (Faktura VAT 4/11/2019) kwoty 16 165,00 zł zamiast wykazanej na fakturze kwoty 18 165,00 zł, ujęcia w poz. I.67 (Faktura FVS/6/11/2019) kwoty 5 500,00 zł zamiast wykazanej na fakturze kwoty 7 800,00 zł.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że kwota ogółem wartości całkowitej dokumentu księgowego utworzona w tabeli sporządzonej z pomocą generatora wniosków jest błędna i *nie ma odniesienia do wartości środków zaangażowanych w projekcie. Kolumna ta nie powinna być sumowana, gdyż może dawać błędny obraz całości finansowej przedsięwzięcia.*

(akta kontroli str. 142-159, 214-241, 539-936)

Kontrola NIK wykazała, że w części merytorycznej (cz. I) sprawozdania częściowego złożonego do NIW w opisie dwóch działań podano niespójne dane odnośnie osiągniętych rezultatów oraz niezgodne ze stanem faktycznym, tj.:

- na str. 6 w opisie wykonania działania nr 3 *Wsparcie działań Ojcowskich Klubów* podano, że w 2019 r. utworzono dziewięć klubów: w Zamościu, Bolesławcu, Józefosławiu, Kielcach, Mielcu, Lublinie, Koszalinie, Wrześni i Starej Miłosnej, a na str. 3 w opisie poziomu osiągniętego rezultatu nr 4 podano, że powstało 10 Klubów. Ustalono, że na str. 3 pominięto klub w Krośnie, zamiast Wrześni powinna być Nekla, a zamiast Lublina – Lublin Sławinek;

²¹ Trzy dowody księgowe w sprawozdaniu były podzielone na poszczególne pozycje dla różnych rodzajów kosztów zawartych w jednym dokumencie.

²² Poz. I. 21 i II. 15.

²³ Poz.: I. 4, I. 5, I.60 i I. 67.

²⁴ Poz.: I.12, I.13, I.17, I.19, I.34, I.37, I.42, I.61, I.62, I.64, I.70, II.10, II.15, II.17.

- na str. 7 w opisie wykonania działania nr 6 *Udostępnienie zasobów informacyjnych dla ojców*, podano, że w 2019 r. opublikowano nowe treści dla ojców i liderów ojcowskich klubów: artykuły dla taty na stronie tato.net (8) oraz filmiki video na profilu youtube Inicjatywy Tato.Net (22) – łącznie 40 materiałów. Z kolei w informacji uzupełniającej do sprawozdania częściowego za 2019 r. Prezes Fundacji przekazał do NIW linki do 18 wybranych treści dla ojców, opublikowanych w ramach projektu oraz linki do 21 materiałów video. Ustalono, że na stronie tato.net opublikowano 18 artykułów dla taty (a nie 8 jak podano w sprawozdaniu), a materiałów video było 22 a nie 21 jak podano w informacji uzupełniającej do NIW).

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że klubu w Krośnie nie wpisano omyłkowo, również omyłkowo podano niewłaściwą liczbę artykułów i materiałów video.

(akta kontroli str. 142-159, 200-211, 368-397, 454-471, 476, 486-488, 1099-1121)

9. Badaniem objęto 156 dowodów księgowych – 110 z 2019 r. i 46 z 2020 r.²⁵ na łączną kwotę 331 742,14 zł. Wszystkie te dowody księgowe zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej. Wydatki zrealizowano w okresie przewidywanym w umowie.

Część opisów dokumentów księgowych nie spełniała wymogów wynikających z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, tym samym nie wywiązano się z obowiązków określonych w § 7 ust. 3 umowy. I tak: na 24 dokumentach księgowych nie umieszczono daty księgowania i kont księgowych, w jednym przypadku nie podano daty sprawdzenia dokumentu pod względem merytorycznym oraz rachunkowym i formalnym, a w opisie jednego dokumentu księgowego podano błędny księgowy numer identyfikacyjny. (Szerzej w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 104-113, 142-159, 214-258, 403-404, 410-413, 430-431, 475, 483-484, 539-1098)

W opisie 64 dokumentów księgowych dotyczących 66 pozycji ze 113 zawartych w sprawozdaniu częściowym (tj. 58,4 %), nie przyporządkowano ich do umowy nr 99/II/2019 z 1 lipca 2019 r. *Ojcowskie Kluby – generatory zmiany społecznej*, lecz stwierdzono, że wyszczególnione w nich zakupy i usługi zrealizowano zgodnie z umową nr 550_I/2018 z 10 grudnia 2018 r., zawartą między NIW a Fundacją na realizację zadania *Ojcowskie Kluby - generator obywatelskiej inspiracji*²⁶.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że *na ww. dokumentach dokonano błędnego nadruku formatki kwalifikującej poniesione wydatki. Intencją beneficjenta nie było przyporządkowanie do umowy nr 550_I/2018 z dnia 10.12.2018 r., był to jedynie błąd techniczny nie zweryfikowany przez kontrolę wewnętrzną. Dokonano korekty przyporządkowania dokumentów do umowy nr 99/II/2019 z dnia 1.07.2019 r.*

(akta kontroli str. 104-113, 142-159, 214-241, 403, 410-411, 430-431, 539-936)

W opisie sześciu dokumentów księgowych podano niewłaściwą datę zapłaty²⁷.

²⁵ Łączna kwota 70 741,50 zł, na dzień 31 lipca 2020 r.

²⁶ Poz.: I.2., ID 42/12/2019; I.4, ID 09/09/2019; I.5, ID 09/09/2019; I.7, ID 51/10/2019; I.8, ID 51/10/2019; I.12, ID 67/11/2019; I.13, ID 14/11/2019; I.14, ID 51/10/2019; I.15, ID 20/12/2019; I.16, ID 67/11/2019; I.17, ID 42/12/2019; I.18, RK 1/06/2019; I.19, RK 2/06/2019; I.20, ID 31/10/2019; I.21, ID 28/10/2019; I.22, ID 35/10/2019; I.23, ID 6/12/2019; I.24, ID 12/12/2019; I.27, ID 49/11/2019; I.28, ID 31/08/2019; I.29, ID 31/09/2019; I.31, RK 5/2019; I.32, ID 6/11/2019; I.40, ID 10/10/2019; I.41, ID 31/12/2019; I.44, ID 13/10/2019; I.45, ID 46/10/2019; I.46, ID 24/11/2019; I.47, ID 18/12/2019; I.48, ID 35/04/2019; I.49, ID 5/12/2019; I.52, ID 45/11/2019; I.53, ID 17/11/2019; I.54, ID 37/10/2019; I.60, ID 57/11/2019; I.61, ID 29/11/2019; I.62, ID 29/11/2019; I.63, ID 11/11/2019; I.64, ID 47/11/2019; I.65, ID 29/12/2019; I.67, ID 40/11/2019; I.68, ID 17/09/2019; I.69, RK 2/11/2019; I.70, ID 41/09/2019; I.71, ID 50/11/2019; I.74, ID 28/11/2019; I.75, ID 27/11/2019; I.76, ID 31/11/2019; I.77, ID 35/11/2019; I.78, ID 32/08/2019; I.B.2, ID 23/08/2019; I.B.3, ID 24/08/2019; I.B.4, ID 20/08/2019; I.B.8, ID 6/10/2019; I.B.9, RK 6/9/2019; I.B.10, RK 9/11/2019; I.B.12, ID 12/09/2019; II.4, ID 50/09/2019; II.6, ID 67/11/2019; II.7, ID 42/12/2019; II.11, ID 50/09/2019; II.13, ID 67/11/2019; II.14, ID 42/12/2019; II.21, ID 9/10/2019; II.22, ID 2/11/2019; II.23, ID 2/12/2019.

²⁷ ID 2/03/2020, Faktura 01/03/2020, podano datę zapłaty 2020-03-08, zgodnie z przelewem bankowym 2020-04-08, ID 16/05/2020, Faktura VAT Nr 2020/05/02, podano datę zapłaty 2020-08-14, zgodnie z przelewem bankowym 2020-05-29, ID 27/05/2020, Faktura VAT nr FVS/16/05/2020, podano datę zapłaty 2020-06-4, zgodnie z przelewem bankowym 2020-06-05, ID 39/05/2020, Rachunek nr 3 do umowy zlecenia AF, podano datę zapłaty 2020-05-25, zgodnie z przelewem bankowym 2020-05-29, ID 39/05/2020, Rachunek nr 3 do

Członkowie Zarządu Fundacji wyjaśnili, że zapisów dokonano w wyniku oczywistej omyłki pisarskiej, natomiast dokonano stosownej korekty na dokumentach źródłowych.

(akta kontroli str. 104-113, 142-159, 242-258, 475, 483, 539-551, 937-1098)

W opisie dokumentu księgowego o wartości 1 722,00 zł²⁸, z czego z dotacji FIO sfinansowano 700,00 zł, nie podano, czy pozostała kwota – 1 022,00 zł wskazana na fakturze należy do wydatków zadania publicznego, czy jest finansowana poza projektem.

Członkowie Zarządu Fundacji wyjaśnili, że w wyniku niedopatrzienia nie wpisano, że kwota 1 022,00 zł jest wydatkowana poza projektem, wpis uzupełniono.

(akta kontroli str. 104-113, 142-159, 242-258, 475, 484, 539-551, 1069-1071)

W trzech przypadkach dokonano płatności, przed sprawdzeniem pod względem merytorycznym oraz rachunkowym i formalnym dowodu księgowego²⁹, a dla trzech (w tym dwóch poprzednio wymienionych) dokumentów księgowych³⁰, zapłacono dzień przed dniem dostawy i wystawieniem faktury oraz przed sprawdzeniem dowodu księgowego i zakwalifikowaniem go do ujęcia w księgach rachunkowych.

Prezes i Członkowie Zarządu Fundacji wyjaśnili, że w dwóch przypadkach rachunki do umów zleceń po ich zrealizowaniu zostały wprowadzone do płatności oczekujących na zatwierdzenie i wysłanie, a w wyniku omyłki, przed sprawdzeniem pod względem merytorycznym i formalnym przelewy zostały uwolnione. W jednym przypadku zakupu dokonano przez portal Allegro z jednoczesną koniecznością zapłaty, po której nastąpiło wystawienie faktury i dokonanie wpisu o jej sprawdzeniu, a w drugim kontrahent drukujący plakat wymagał zapłaty przed uruchomieniem produkcji.

(akta kontroli str. 104-113, 142-159, 214-258, 402-403, 409-412, 474-475, 482-483, 539-1098)

W czterech umowach zlecenia na przeprowadzenie warsztatów 7 sekretów efektywnego ojcostwa nie wskazano numeru umowy dotacji z NIW, na podstawie której zostały zawarte³¹.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że część umów omyłkowo nie zawiera numeru umowy z NIW, na podstawie której zostały zawarte i że obecnie zapisy zostały uzupełnione.

(akta kontroli str. 404, 413-414, 432-434, 616-619, 628-632, 636-640, 644-648)

Umowa zlecenie na przeprowadzenie warsztatów w Koszalinie w dniach 13-14 grudnia 2019 r. została zawarta 23 marca 2019 r., a więc przed datą 1 kwietnia 2019 r., od której rozpoczął się termin realizacji zadania publicznego, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 umowy nr 99/II/2019 zawartej między Fundacją i NIW.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że w umowie (...) błędnie wpisano datę jej zawarcia. Faktycznie została zawarta w dniu 9 grudnia 2019 r., co dokumentuje wpis na rachunku do niniejszej umowy: rachunek nr 1 z dnia 17.12.2019 r., za wykonanie prac zgodnie z umową nr z dnia 09.12.2019 r. Dokonano korekty daty zgodnie z ustawą o rachunkowości.

(akta kontroli str. 404, 414, 649-653)

umowy o dzieło AF, podano datę zapłaty 2020-05-25, zgodnie z przelewem bankowym 2020-05-29, ID 39/05/2020, Rachunek nr 11 do umowy zlecenia WC, podano datę zapłaty 2020-05-30, zgodnie z przelewem bankowym 2020-05-29.

²⁸ ID 8/07/2020, Faktura VAT nr F/000056/L/20.

²⁹ Poz.: I.9, ID 37/06/2019, Rachunek nr 1 do umowy zlecenia, zapłacono 12 czerwca 2019 r., a sprawdzenia dokonano 30 czerwca 2019 r.; ID 15/07/2020, Faktura VAT 2701/07/2020, sprawdzono pod względem merytorycznym oraz rachunkowym i formalnym 2020-07-08, zapłacono w dniu 2020-07-07; ID 39/05/2020, Rachunek nr 11 do umowy zlecenia, sprawdzono pod względem merytorycznym oraz rachunkowym i formalnym 2020-05-30, zapłacono w dniu 2020-05-29.

³⁰ Poz.: I.54, ID 37/10/2019, Faktura FV/PI/DR/008126/10/19 na zakup ulotek na Forum 2019, data wystawienia dokumentu 2019-10-25, data zapłaty 2019-10-24; ID 15/07/2020, Faktura VAT 2701/07/2020, data wystawienia dokumentu 2020-07-08, data zapłaty 2020-07-07, ID 39/05/2020, Rachunek nr 11 do umowy zlecenia, data wystawienia dokumentu 2020-05-30, data zapłaty 2020-05-29.

³¹ Umowy zlecenia: z 6 czerwca 2019 r. na przeprowadzenie warsztatów w Zamościu w dniach 7-8 czerwca 2019 r., z 21 października 2019 r. na przeprowadzenie warsztatów w Rzeszowie w dniach 25-26 października 2019 r., z 23 września 2019 r. na przeprowadzenie warsztatów w Bolesławcu w dniach 27-28 września 2019 r., z 18 listopada 2019 r. na przeprowadzenie warsztatów w Warszawie w dniach 22-23 listopada 2019 r.

W przypadku sześciu dokumentów księgowych poprawienia błędów dokonano niezgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości. (Szerzej w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 214-258, 404, 414-415, 475, 484-485, 528-529, 539-551, 644-648, 649-653, 713-715, 792-794, 916-918, 952-954)

W 23 przypadkach płatności dokonano od jednego dnia do dwóch miesięcy po upływie terminu zapłaty³².

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że zapłaty dokonano po terminie płatności ze względu na datę ich wpływu, przyjmując termin zapłaty jako termin liczony od dnia otrzymania dokumentu. Dat wpływu faktur jednak nie udokumentowano, gdyż jak poinformowali Członkowie Zarządu Fundacja ze względu na ograniczone zasoby kadrowe i specyfikę pracy nie prowadzi rejestru wpływów faktur. Poinformowali ponadto, że opóźnienia jednodniowe mogły wynikać z faktu zlecenia przelewu w dniu płatności, a realizacji przez bank w dniu kolejnym; inną przyczyną w 2020 r. była pierwsza fala pandemii i ograniczenia z niej wynikające, skutkujące opóźnieniami wpływu dokumentów drogą pocztową lub niemożnością dostarczenia dokumentu.

(akta kontroli str. 214-258, 402, 408-409, 427-429, 473-474, 480-482, 539-1098)

10. Fundacja, zgodnie z § 8 ust. 1 i 2 umowy dotacji umieściła logo Zleceniodawcy i informację, że zadanie publiczne było finansowane ze środków otrzymanych od Zleceniodawcy, na wszystkich rzeczach zakupionych w ramach kosztów związanych z rozwojem instytucjonalnym organizacji. Informacja ta znajdowała się także na materiałach szkoleniowych i listach uczestników warsztatów oraz szkoleń liderów, jak również artykułach umieszczonych w czytelni taty na stronie www.tato.net i przy filmach opublikowanych na profilu youtube Tato.Net.

Na stronach internetowych prowadzonych przez Fundację: <https://tato.net/> i <http://www.fcm.pl/> (również <http://www.fcm.pl/#>) brak było informacji nt. realizacji zadań wyszczególnionych w ofercie, stanowiącej załącznik do umowy nr umowy 99/II/2019 oraz ich finansowania ze środków otrzymanych od Zleceniodawcy w ramach Programu FIO na lata 2014-2020. Prezentując informacje o poszczególnych inicjatywach i zadaniach Fundacji objętych umową, takich jak: warsztaty 7 sekretów efektywnego ojcostwa, informacje o Ojcowskich Klubach, szkoleniach dla liderów, organizacji Międzynarodowych Forów, informacje o przeprowadzanych inicjatywach lokalnych, dokumenty udostępniane na stronie www. przeznaczone dla liderów, nie wspomniano o źródłach ich finansowania. Wyjątkiem były wzmianki, że sponsorem XI Międzynarodowego Forum Tato.Net w 2019 r. był m.in. FIO³³ oraz artykuły w zakładce czytelnia. Plakat Forum Tato.Net z 2019 r., który można pobrać z tej strony³⁴ nie zawiera informacji, że przedsięwzięcie jest

³² 2019 r.: poz. I.10, ID 25/07/2019, Rachunek 3/07/2019, zapłacono 5 dni po terminie; poz. I.20, ID 31/10/2019, Faktura VAT 5/10/2019, zapłacono 17 dni po terminie; poz. I.21, ID 28/10/2019, Faktura VAT 5/2019, zapłacono 3 dni po terminie; poz. I.27, ID 49/11/2019, Faktura 01/11/2019, zapłacono 2 dni po terminie; poz. I.40, ID 10/10/2019, Faktura F/151/19, zapłacono 2 miesiące po terminie; poz. I.67, ID 40/11/2019, Faktura FVS/6/11/2019, zapłacono 3 dni po terminie; poz. I.68, ID 17/09/2019, Faktura A1/9/2019, zapłacono 4 dni po terminie; poz. II.15, ID 2/04/2019, Faktura bez określenia jej numeru, zapłacono 3 dni po terminie; poz. II.16, ID 3/05/2019, Faktura VAT F/000054/L/19, zapłacono 2 dni po terminie; poz. II.17, ID 3/06/2019, Faktura VAT F/000063/L/19, zapłacono jeden dzień po terminie; poz. II.21, ID 9/10/2019, Faktura VAT F/000099/L/19, zapłacono 2 dni po terminie; poz. II.22, ID 2/11/2019, Faktura VAT F/0000108/L/19, zapłacono jeden dzień po terminie; 2020 r.: ID 4/01/2020, Faktura VAT nr F/000006/L/20, zapłacono 32 dni po terminie, ID 18/01/2020, Faktura F_Vat 88/DP/1/2020, zapłacono jeden dzień po terminie; ID 5/02/2020, Faktura VAT nr F/000014/L/20, zapłacono jeden dzień po terminie; ID 21/02/2020, Faktura Nr 24/02/2020, zapłacono 5 dni po terminie; ID 2/03/2020, Faktura 01/03/2020, zapłacono 19 dni po terminie; ID 3/03/2020, Faktura VAT nr F/000023/L/20, zapłacono jeden dzień po terminie; ID 1/04/2020, Faktura VAT nr F/000023/L/20, zapłacono 9 dni po terminie; ID 12/05/2020, Faktura VAT nr F/000042/L/20, zapłacono 22 dni po terminie; ID 27/05/2020, Faktura VAT nr FVS/16/05/2020, zapłacono jeden dzień po terminie; ID 14/06/2020, Faktura VAT 3432/06/2020, zapłacono 3 dni po terminie; ID 37/07/2020, Faktura nr: 251/07/K/2020, zapłacono 4 dni po terminie.

³³ <https://tato.net/o-tato-net/centrum-prasowe/informacje-prasowe/kompetencje-cyfrowe-ojcow-tematem-przewodnim-xi-miedzynarodowego-forum-tato-net>, <https://tato.net/o-tato-net/centrum-prasowe/informacje-prasowe/juz-w-sobote-forum-tato-net-panele-warsztaty-i-polska-premiera-amerykanskiego-bestsellera-dla-ojcow>

³⁴ <https://tato.net/o-tato-net/centrum-prasowe/informacje-prasowe/madrosz-i-skuteczność-tematem-największego-w-europie-samokształceniowego-spotkania-ojcow>

współfinansowane przez FIO. Materiały informacyjne i promocyjne sfinansowane ze środków ww. zadania publicznego jak: dwa wzory plakatów wydanych na XI Międzynarodowego Forum Tato.Net w 2019 r. w formacie A4 i A3, plecak z napisem FORUM TATO.NET, koszulka, bluza, opaska odblaskowa, haft komputerowy, długopisy, magnesy, puzzle, notatnik, notatnik lidera, nie zawierają informacji o współfinansowaniu z FIO i nie zawierają jego symbolu. Podobnie jest z zaproszeniem na XII Międzynarodowe Forum Tato.Net w 2020 r., nie zawierającym tego symbolu³⁵.

(akta kontroli str. 269-397, 457-458)

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że projekt XII Międzynarodowego Forum Tato.Net "Miłość & Szacunek" organizowany przez Fundację był realizowany z wieloma podmiotami. (...) W strategii komunikacyjnej mówiącej o zaangażowaniu partnerów i sponsorów przyjęto zasadę, iż ekspozycja wspomnianych podmiotów będzie mieć miejsce w: zeszytach uczestnika, cyfrowych nośnikach - na wielkich ekranach ledowych w trakcie trwania Forum w mediach społecznościowych (m.in. Facebook), w komunikacie prasowym, na stronie głównej www.forum.tato.net oraz informacja o sponsorach będzie komunikowana przez konferansjera. (...) Została przyjęta zasada, by nie faworyzować żadnego ze sponsorów (...). Wszyscy sponsorzy wyrażali pełną zgodę na to, aby nie umieszczać logotypów na małych przedmiotach, co wprowadzałoby chaos estetyczny i brak czytelności (długopisy, magnesy, opaski odblaskowe itp.). (...) Dbając o estetykę, spójność wizerunkową i czytelność plakatu nie umieszczaliśmy partnerów i sponsorów, w tym także informacji o honorowym patronacie Prezydenta RP. (...) Umieszczanie logo FIO na produktach finansowanych w całości z innych źródeł (i nie pochodzących z wkładu własnego zadeklarowanego w ofercie) przyjęte zostało jako nie zasadne. Do pozostałych zastosowano zasadę czytelności, spójności graficznej i estetyki. Prezes poinformował ponadto, że strona fcm.pl (oraz tożsama fcm.pl/#) są w chwili obecnej jedynie prostą wizytówką w procesie przebudowywania, stąd brak wielu informacji. Pokazuje misję i wizję bez opisywania szczegółowych działań.

(akta kontroli str. 469-471)

Nie stwierdzono przypadków zbywania rzeczy zakupionych ze środków pochodzących z dotacji.

(akta kontroli str. 269-270)

11. Zadanie publiczne, objęte kontrolą NIK, nie było bezpośrednio kontrolowane przez Zleceniodawcę.

(akta kontroli str. 398, 406)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zleceniobiorca nie zweryfikował z treścią oferty kwot wskazanych w treści umowy dotyczących udziału własnego, całkowitego kosztu realizacji zadania publicznego oraz procentowego udziału dotacji w kosztach całkowitych. Skutkiem tego nie było zgodności między treścią § 3 ust. 6 pkt 1 umowy i pkt IV. 8 oferty oraz między § 3 ust. 1 i 6 i § 5 ust. 1 umowy.

W treści umowy w § 3 ust. 6 pkt 1 określono wkład własny na 2019 r. w kwocie 3 500,00 zł, a łączny wkład własny w ramach zadania publicznego na lata 2019-2020 – 44 950,00 zł. Zgodnie z umową całkowity koszt zadania publicznego wynosił 344 090,00 zł, a w konsekwencji udział dotacji w całkowitym koszcie zadania publicznego na etapie podpisania umowy wynosił 86,94%. Jednocześnie w umowie w § 5 ust. 1 podano, że Zleceniobiorca w czasie realizacji zadania jest zobowiązany zachować procentowy udział dotacji w całkowitym koszcie zadania publicznego nie wyższy niż 80,28%. Oznacza to, że procentowy udział dotacji w koszcie zadania publicznego ogółem wynikający z § 3 ust. 1 i 6 umowy, był wyższy od tego udziału określonego w § 5 ust. 1 umowy.

³⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=5fZlmhMZ-9s>

Wskazane wyżej postanowienia umowy były niezgodne z ofertą stanowiącą załącznik do umowy, i tak: w pkt IV. 8 *Kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego* oferty wkład własny w 2019 r. miał wynosić 32 050,00 zł, a łączny wkład własny w ramach zadania publicznego – 73 500,00 zł. W konsekwencji, zgodnie z ofertą, całkowity koszt zadania publicznego miał wynosić 372 640,00 zł i był wyższy od kwoty określonej w umowie o 28 550,00 zł, a udział dotacji w całkowitym koszcie zadania publicznego stanowił 80,28%.

W sprawozdaniu częściowym za 2019 r. beneficjent wykazał, że w ramach zadania publicznego wydatkowano z wkładu własnego kwotę 32 050,00 zł, co było zgodne z kwotą zawartą w ofercie, a nie z kwotą określoną w treści umowy (3 500,00 zł).

(akta kontroli str. 104-159, 398, 407, 419, 476, 485-486, 538)

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że jest to błąd związany z generatorem umów w NIW, zadeklarował jednocześnie wystąpienie do NIW o korektę umowy. Członkowie Zarządu Fundacji poinformowali, że podpisując umowę przeoczyli niezgodność pomiędzy § 3 ust. 6 umowy nr 99/II/2019 a pkt IV. 8 oferty.

(akta kontroli str. 407, 485-486)

W wyniku ustaleń NIK, Fundacja w trakcie kontroli zgłosiła do NIW niezgodności w kwotach zawartych w umowie i w ofercie, a NIW przyznał (w e-mailu z 16 września 2020 r., po ponad 17 miesiącach od rozpoczęcia realizacji projektu), że w umowie *nastąpiła omyłka techniczna*. 17 listopada 2020 r. (dwa miesiące po uznaniu błędu przez NIW), Fundacja przesłała do NIW do podpisu korektę umowy. Aneks nr 2 do umowy został podpisany 30 listopada 2020 r.

(akta kontroli str. 485-486, 538, 1122-1124)

Zdaniem NIK obie strony umowy, zarówno Zleceniodawca jak i Zleceniobiorca powinni sprawdzić jej treść przez podpisaniem.

2. Sposób ewidencjonowania w księgach rachunkowych środków finansowych na realizację zadania publicznego uniemożliwiał określenie przychodów, kosztów i wyników w ramach nieodpłatnej działalności pożytku publicznego i odpłatnej działalności pożytku publicznego (w realizowanym zadaniu publicznym, zgodnie z treścią oferty, pobierano od uczestników opłaty w ramach odpłatnej działalności pożytku publicznego Fundacji).

Było to niezgodne z art. 16 ust. 5 w zw. z art. 10 ust. 1 udpp, na podstawie których beneficjent był zobowiązany do wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków na realizację umowy, a jednocześnie nieodpłatna i odpłatna działalność pożytku publicznego wymagała rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności.

(akta kontroli str. 32-65, 104-159, 214-258, 398-400, 435-439, 446-453, 473, 479, 510-527, 1099-1121)

Prezes Zarządu Fundacji poinformował, że *zobowiązuje się do uzupełnienia polityki rachunkowości o stosowne zmiany dotyczące nieodpłatnej działalności pożytku publicznego i odpłatnej działalności pożytku publicznego*.

(akta kontroli str. 1104)

Zdaniem NIK niewyodrębnienie nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego prowadzonej przez Fundację uniemożliwia identyfikację świadczeń pieniężnych od odbiorców zadania publicznego, stanowiących część kwoty środków własnych Fundacji zawartych w ofercie i sprawozdaniu częściowym z realizacji projektu.

3. Zapisy w księgach rachunkowych zamiast daty dokonania operacji gospodarczej zawierały datę wystawienia dokumentu źródłowego i nie zawierały daty zapisu, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 ustawy o rachunkowości, na podstawie którego zapis księgowy powinien zawierać co najmniej m.in. datę dokonania operacji gospodarczej oraz kwotę i datę zapisu.

(akta kontroli str. 214-258, 400, 439, 1099, 1104-1105)

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że *zapisy na kontach księgi głównej są dokonywane na podstawie zbiorczych (miesięcznych) dokumentów z poszczególnych rejestrów księgowych i na tej podstawie możliwe jest ich sprawdzenie. Za datę operacji finansowej przyjmuje się datę wystawienia dokumentu i praktyka ta jest konsekwentnie stosowana do wszystkich*

zapisów księgowych w Fundacji. Poinformował, że *beneficjent jest w trakcie wprowadzania programu księgowego, który zapewni realizację zapisu zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 ustawy o rachunkowości.*

(akta kontroli str. 439, 1104-1105)

NIK wskazuje, że § 7 ust. 1 umowy na realizację projektu zobowiązuje Zleceniobiorcę do prowadzenia ewidencji księgowej zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o rachunkowości.

4. Opisy niżej wymienionych dokumentów księgowych nie spełniały wymogów wynikających z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości:

a) w opisie 24 dokumentów księgowych nie umieszczono daty księgowania i kont księgowych³⁶;

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że *ww. dokumenty to rachunki do umów zlecenia i o dzieło, miesięcznie przyporządkowane i księgowane zbiorczo na podstawie dokumentu PK - Rozksięgowanie umów zlecenia i o dzieło w danym miesiącu. Dokument PK za każdy miesiąc, w którym wystąpiły umowy jest sporządzany na podstawie zbiorczego, miesięcznego zestawienia poszczególnych imiennych rachunków do umów. Data księgowania i konta księgowe oznaczone są na Poleceniu Księgowania (PK).*

(akta kontroli str. 104-113, 142-159, 214-241, 403, 412, 539-936)

b) w opisie jednego dokumentu księgowego nie wskazano daty sprawdzenia dokumentu pod względem merytorycznym oraz rachunkowym i formalnym³⁷;

Członkowie Zarządu Fundacji wyjaśnili, że *uzupełniono daty sprawdzenia pod względem merytorycznym, rachunkowym i formalnym, które zostały omyłkowo pominięte.*

(akta kontroli str. 104-113, 142-159, 242-258, , 475, 484, 539-551, 1051-1053)

c) w opisie dokumentu księgowego³⁸ podano błędny księgowy numer identyfikacyjny.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że *w opisie dokumentu księgowego (...) dokonano błędnego wpisu numeru identyfikacyjnego (...) winno być ID 1/10/2019. Dokonano korekty wpisu zgodnie z ustawą o rachunkowości.*

(akta kontroli str. 104-113, 142-159, 214-241, 404, 413, 539-551, 928-930)

NIK zauważa, że w związku z dokonaniem na części dokumentów księgowych opisów nie spełniających wymogów wynikających z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, Fundacja nie w pełni wywiązała się z obowiązków określonych w § 7 ust. 3 umowy. NIK zauważa jednocześnie, że w toku kontroli beneficjent dokonywał korekt błędnych opisów.

5. W sześciu³⁹ dokumentach księgowych, dotyczących zadania publicznego dokonano korekt niezgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości, tj.: bez podpisu i/lub daty dokonania korekty. Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że *pominięcie adnotacji nie było celowe, sam fakt wykonania korekty pokrywa się z intencją beneficjenta i nie zmienia zasadności jej dokonania. Rejestr godzin został przyjęty w wyniku przeoczenia. Dane skorygowano zgodnie z ustawą o rachunkowości.*

(akta kontroli str. 214-258, 404, 414-415, 475, 484-485, 539-551, 644-648, 649-653, 713-715, 792-794, 916-918, 952-954)

³⁶ Poz.: I.9, ID 37/06/2019; I.11, ID 51/10/2019; I.12, ID 67/11/2019; I.14, ID 51/10/2019; I.16, ID 67/11/2019; I.17, ID 42/12/2019; I.50, ID 46/07/2019; I.51, ID 46/07/2019; I.65, ID 29/12/2019; I.66, RK 5/11/2019; II.1, ID 46/07/2019; II.2, ID 46/07/2019; II.3, ID 37/08/2019; II.4, ID 50/09/2019; II.5, ID 51/10/2019; II.6, ID 67/11/2019; II.7, ID 42/12/2019; II.8, ID 46/07/2019; II.9, ID 46/07/2019; II.10, ID 37/08/2019; II.11, ID 50/09/2019; II.12, ID 51/10/2019; II.13, ID 67/11/2019; II.14, ID 42/12/2019.

³⁷ ID 21/06/2020, Faktura nr: FV/23/2020.

³⁸ Poz. II.21, Faktura VAT F/000099/L/19, podano błędny numer identyfikacyjny ID 9/10/2019, zamiast ID 1/10/2019.

³⁹ Poz. I.17, ID 42/12/2019, poz. I.37, ID 33/09/2019, poz. I.64, ID 47/11/2019 – brak daty korekty; poz. II.17, ID 3/06/2019, ID 5/02/2020 (Faktura VAT nr F/000014/L/20) – brak podpisu i daty korekty; poz. I.16, ID 67/11/2019 ustalono błąd w rejestrze godzin stanowiących załącznik do Rachunku 1 do umowy zlecenia z PP: podano 3 godziny 21.11.2019 r., 3 godziny 22.11.2019 r. (przekreślono 12 godzin bez podpisu i daty korekty) i 12 godz. 23.11. 2019 r. a jako sumę rozliczeniową podano 15 godzin, mimo, że z zapisu wynika, że było 18 godz.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 dowody księgowe powinny być rzetelne i zgodne ze stanem faktycznym. Stąd stwierdzone na nich błędy muszą być korygowane zgodnie z ustawą o rachunkowości, zapewniając czytelność skreślonych wyrażeń lub liczb, wpisanie poprawnej treści i daty poprawki oraz złożenie podpisu osoby do tego upoważnionej.

NIK zauważa, że w toku kontroli beneficjent dokonywał stosownych zmian błędnych korekt.

IV. Wnioski

Pomimo rozliczenia części kontrolowanego zadania publicznego Najwyższa Izba Kontroli, mając na względzie stwierdzone nieprawidłowości, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Weryfikowanie postanowień umowy dotacji przed jej podpisaniem pod kątem zgodności danych z załączoną ofertą;
2. Wyodrębnienie rachunkowe działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, stosownie do art. 10 ust. 1 udpp;
3. Sporządzanie i opisywanie źródłowych dokumentów księgowych dotyczących finansowania kosztów udzielonych dotacji oraz dokonywanie korekt w tych dokumentach zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, grudnia 2020 r.

Kontroler
Tadeusz Wrona
Doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej
Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
podpis

.....
podpis